

KEMINMAA

Keminmaan kunta / Kotapalon Tuulivoima Oy

Kotapalon tuulivoimapuiston osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

20.3.2026

 fortum

PROJOPLAN

Sisällys

1.	Perustiedot	3
1.1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus	3
1.2	Aloite	3
1.3	Kaava-alueen sijainti ja rajaus	3
1.4	Sopimukset maanomistajien kanssa	3
1.5	Rakennuskielto	3
1.6	Kaavan tavoitteet	4
2.	Kaavoitettavan alueen nykytila	8
2.1	Asutus ja virkistyskäyttö.....	8
2.2	Luonnonympäristö	10
2.3	Kulttuuriympäristö	11
3.	Suunnittelun lähtökohdat.....	11
3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	11
3.2	Maakuntakaava.....	13
3.3	Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024.....	21
3.4	Kuntien periaatepäätökset tuulivoimasta.....	23
3.5	Yleiskaavoitus	24
3.6	Asemakaavoitus	24
3.7	Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin	25
4.	Vaikutusten arviointi.....	26
4.1	Arvioitavat vaikutukset	26
4.2	Selvitykset	27
5.	Osallistuminen ja tiedottaminen	28
5.1	Osalliset.....	28
5.2	Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	29
5.3	Kaavaprosessin vaiheet.....	30
5.4	Hankkeen alustava aikataulu	32
5.5	Palaute	32
6.	Yhteystiedot.....	33

1. Perustiedot

1.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat ja tavoitteet sekä työn aikana tehtävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa kaavatyön edetessä.

1.2 Aloite

Kotapalon Tuulivoima Oy on esittänyt Keminmaan kunnalle alueidenkäyttölain 77 a–c § mukaisen osayleiskaavan käynnistämistä. Kunnanhallitus päätti 9.9.2025 käynnistää kaavoituksen.

Kotapalon tuulivoimahankkeesta vastaa Fortumin omistama Kotapalon Tuulivoima Oy. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä vastaa WSP Finland Oy, ja sen alikonsulttina toimii Projplan Oy, joka vastaa hankkeen osayleiskaavoituksesta. Kaavaprosessiin osallistuvien asiantuntijoiden yhteystiedot on koottu osallistumis- ja arviointisuunnitelman loppuun.

1.3 Kaava-alueen sijainti ja rajaus

Kotapalon tuulivoimahanke sijaitsee Lapin maakunnan lounaisosassa. Suunniteltu tuulivoima-alue sijaitsee Keminmaan kunnan alueella, noin 15 km Keminmaan keskustaajamasta pohjoiseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat myös Tornion kunnan alueelle. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdoissa hankealueen liittyminen sähköverkkoon toteutetaan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan tai Viitajärven sähköasemalle. Etäisyys tuulivoima-alueen rajalta Simon kunnan rajalle on lähimmillään noin 6,5 km ja tuulivoima-alue rajautuu Tervolan kuntarajaan. Tornion kaupungin rajalle tuulivoima-alueelta on noin 10 km. Alustavan kaava-alueen pinta-ala on noin 6 700 hehtaaria, ja se käsittää tuulivoimaloille varatun alueen.

1.4 Sopimukset maanomistajien kanssa

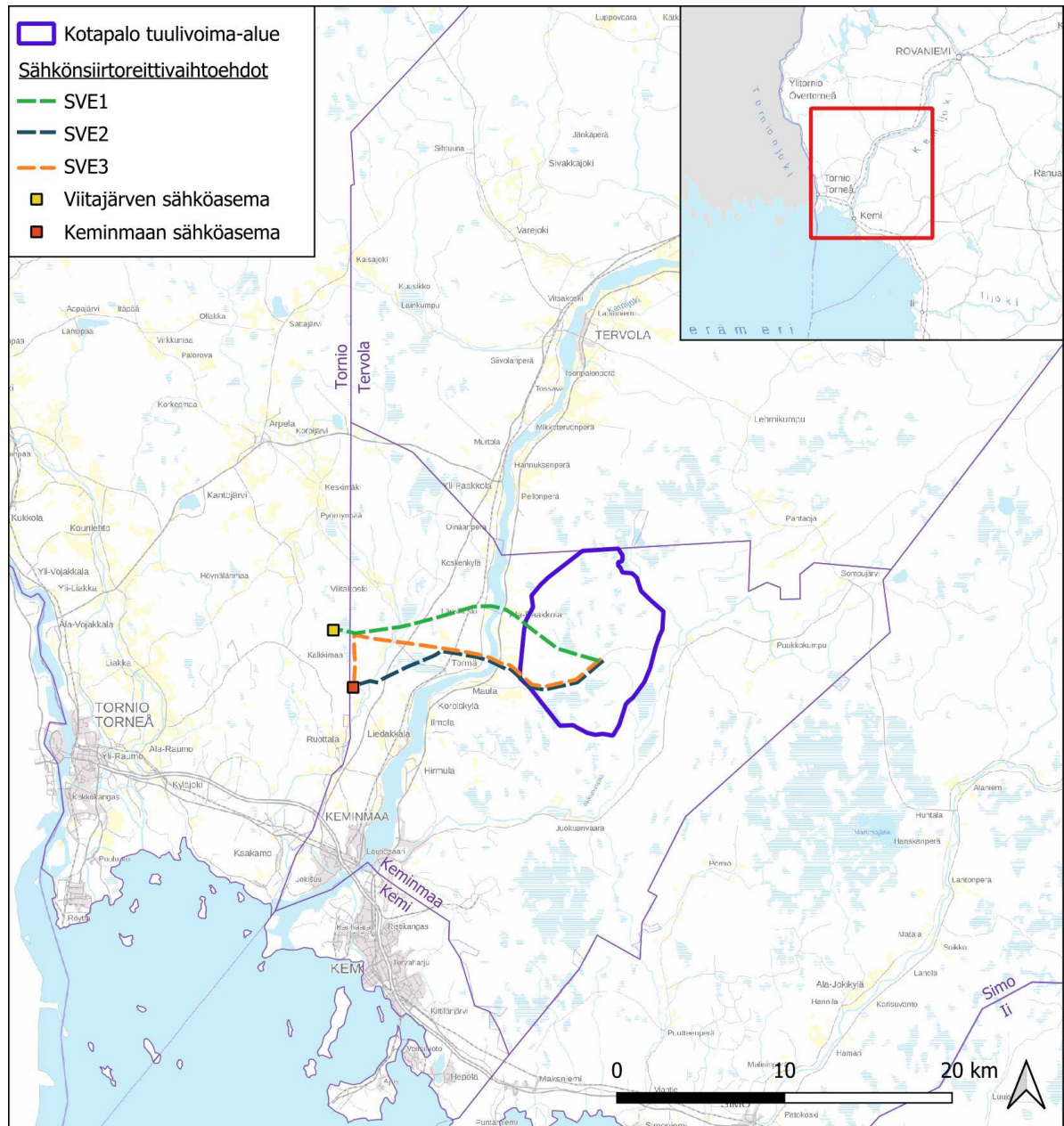
Hanketoimija vastaa tarvittavien maanvuokrasopimusten solmimisesta. Kotapalon Tuulivoima Oy on tiedottanut hankealueelle sijoittuvien kiinteistöjen maanomistaja hankkeesta vuodesta 2023 alkaen ja maanvuokrasopimuksia on solmittu merkittävä määrä. Sopimusten solmiminen jatkuu edelleen.

Hanketoimija sopii tiekuntien ja maanomistajien kanssa teiden käytöstä ja vahvennuksesta, uusien teiden rakentamisesta sekä maakaapelien asentamisesta hankesuunnittelun edetessä.

1.5 Rakennuskielto

Alue on asetettu rakennuskieltoon alueidenkäyttölain 38 §:n nojalla. Rakennuskielto on tarpeen, jotta kaavan laatimista vaikeuttavaa tai kaavan tavoitteiden vastaista rakentamista ei voida toteuttaa ennen kaavan hyväksymistä. Rakennuskielto koskee koko suunnittelualuetta ja on voimassa enintään viisi vuotta.

Kuva 1: Tuulivoima-alueen raja (sininen viiva) vastaa alustavaa kaava-alueen rajausta.

Tulostettu 03/10/2025, EK.
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1.6 Kaavan tavoitteet

Tavoitteena on laatia oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka perusteella voidaan myöntää rakentamisluvat enintään 54 tuulivoimalalle. Voimaloiden lopullinen määrä ja sijainti täsmentyvät kaavaprosessin aikana suunnittelun, vuorovaikutuksen, selvitysten ja vaikutusten arviointien pohjalta.

Osayleiskaava on tarkoitus laatia alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena, eli rakentamislupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Osayleiskaavan laadinnan yhteydessä tehtävät selvitykset, vaikutusten arvioinnit ja kaavan ohjausvaikutus varmistavat, että uusi maankäyttö sovitetaan ympäristöön siten, että lähialueen asukkaat sekä luonto- ja maisema-arvot otetaan asianmukaisesti huomioon.

1.6.1 Kaavaprosessi ja YVA-menettely

Tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jossa tarkastellaan hankkeen eri toteutusvaihtoehtoja ja niiden ympäristövaikutuksia. **YVA tuottaa tiedon, jonka pohjalta lopullinen kaavaratkaisu tehdään.** Vaikka prosessit etenevät samanaikaisesti, kaavoitus ja YVA ovat juridisesti erillisiä menettelyjä.

Vastuut ja roolit

Kunta vastaa kaavan laatimisesta ja hyväksymisestä. Hankevastaava laatii YVA-ohjelman ja YVA-selostuksen. Käytännössä kaava-asiakirjat laatii hankevastaavan toimeksiannosta kunnan hyväksymä konsultti yhteistyössä kunnan kaavoitusviranomaisen kanssa.

Osallistuminen alkuvaiheessa

Kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja YVA-ohjelma asetetaan samaan aikaan nähtäville. Tässä vaiheessa asukkaat ja muut osalliset voivat kertoa, mitä vaikutuksia hankkeessa tulisi selvittää ja mitä asioita tulisi huomioida.

Luonnos- ja selvitysvaihe

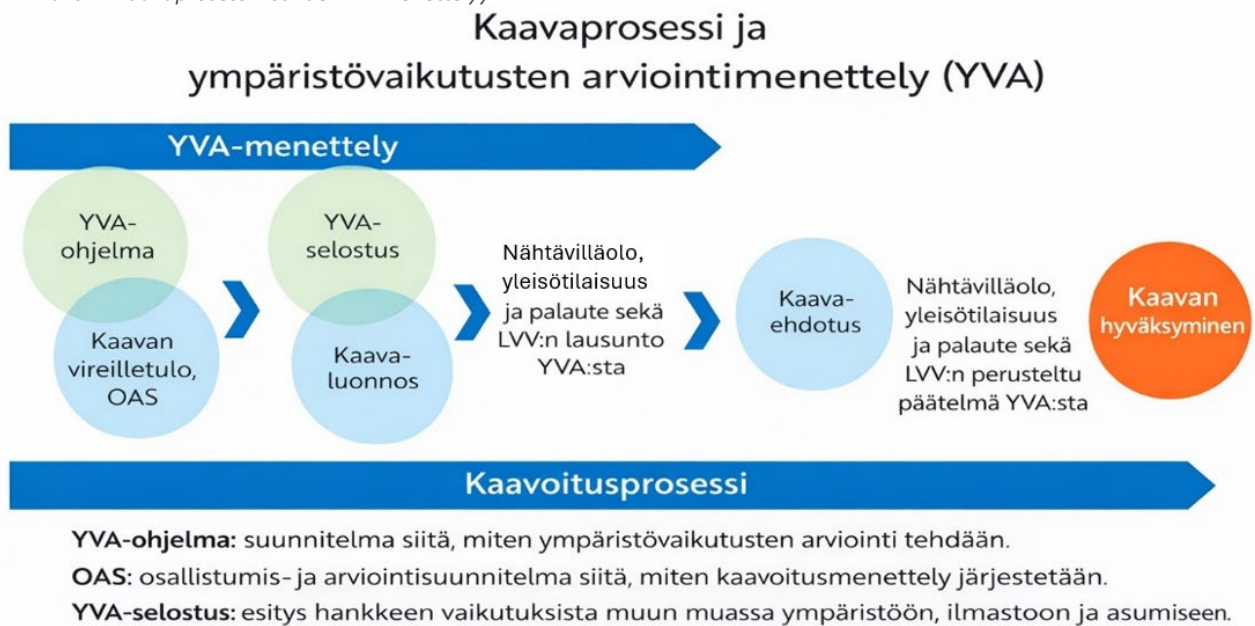
Kun selvitykset on tehty, kaavaluonnos ja kaavaselostus sekä YVA-selostus asetetaan yhtä aikaa nähtäville. Tällöin voi ottaa kantaa hankkeen vaikutuksiin, kuten maisemaan, meluun, luontoon ja asumiseen. **Kaikki kaavaa koskevat mielipiteet ja lausunnot toimitetaan kunnalle.** Sekä YVA-ohjelmasta että YVA-selostuksesta mielipiteet ja lausunnot toimitetaan aina yhteysviranomaiselle (LVV).

LVV arvioi YVA-aineistojen laadun ja riittävyyden ja antaa niistä perustellun päätelmän. Samalla LVV ottaa kantaa siihen, ovatko kaavan kannalta tarvittavat selvitykset riittäviä.

Kaavaehdotus ja päätöksenteko

YVAn ja saadun palautteen pohjalta laaditaan kaavaehdotus, jossa on valittu yksi toteutusvaihtoehto. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville, ja siitä voi jättää muistutuksen kunnalle. Kaavaselostuksessa kerrotaan, miten palaute ja LVV:n päätelmä on huomioitu. Yleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Kuva 2: Kaavaprosessin suhde YVA-menettelyyn.

1.6.2 YVA-menettelyn yhteydessä arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot. Kotapalon tuulivoimahankkeessa tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

Tuulivoima-alue:

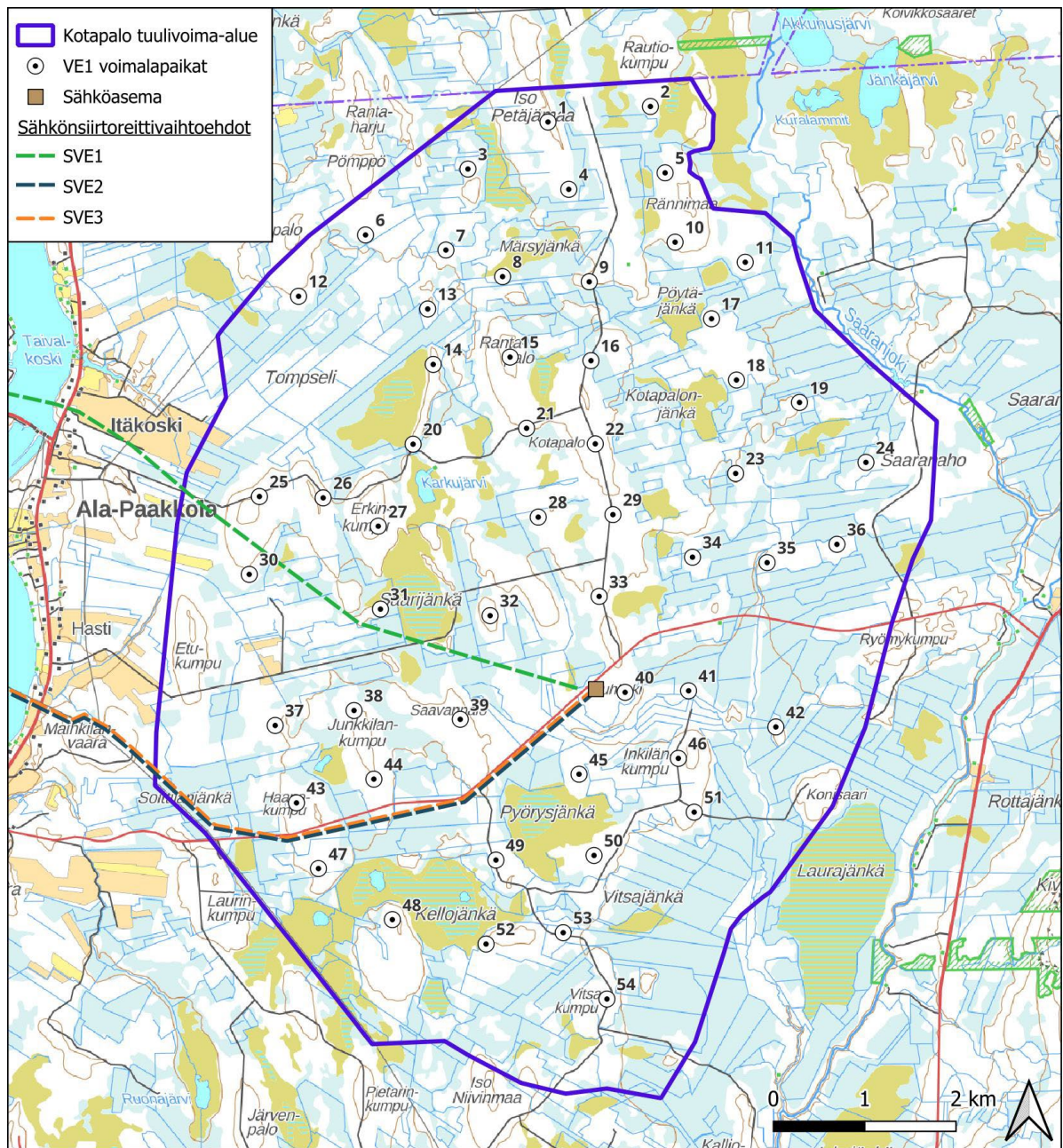
- **VE0:** Hanketta ei toteuteta.
- **VE1:** Keminmaan Kotapalon tuulivoima-alueelle rakennetaan enintään 54 yksikköteholtaan noin 8–12 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoima-alueen yhteisteho on maksimissaan noin 660 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha.

YVA-ohjelmavaiheessa toteutusvaihtoehtoja on tunnistettu vain yksi, koska hankkeessa vastaavalla ei ole ollut käytettävissä riittävästi selvitystietoa hankealueelta muodostaakseen muita YVA-asetuksen (277/2017) 3 §:n tarkoittamia kohtuullisia ja varteenotettavia vaihtoehtoja.

YVA-menettelyä varten tehtävien selvitysten myötä tieto hankealueen erityisominaisuuksista lisääntyy, jolloin YVA-selostukseen muodostetaan vähintään kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1, VE2).

Tuulivoima-alueelle rakennetaan tuulivoimaloiden lisäksi sähköasema, maakaapeloinnit, huoltotiet ja nostoalueet, joiden sijainti suunnitellaan YVA-menettelyssä tehtävien selvitysten tulosten valmistuttua. Sähköaseman yhteyteen toteutetaan mahdollisesti sähkön varastointia akkuenergiavarastointijärjestelmällä. Tuulivoima-alueelta selvitetään lisäksi mahdollisuutta tuulivoima-alueen rakentamiseen tarvittavien maa- ja kiviainesten ottamiseen ja YVA-menettelyssä tullaan arvioimaan mahdollisen maa- ja kiviainesten oton vaikutukset. Maa- ja kiviaineksen mahdolliset ottopaikat tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Kuva 3: Tuulivoima-alueen rajaus sekä alustavat voimalapaikat vaihtoehdossa 1.

Tulostettu 22/10/2025, EK.
Pohjakkartta © Maanmittauslaitos

wsp

Sähkönsiirto:

Sähkönsiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu 400 kV:n voimajohtona joko Kemnimaan tai Viitajärven sähköasemalle. Tarkasteltavia sähkönsiirtoreittivaihtoehtoja on kolme:

- SVE1: Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Viitajärven sähköasemalle. Sähkönsiirto-reitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta luoteeseen, josta reitti kääntyy lounaaseen Viitajärven sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 17 km, joka koostuu kokonaan uudesta johtokäytävästä lukuun ottamatta Viitajärven aseman lähialuetta, hieman yli kilometrin matkalla.
- SVE2: Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Kemnimaan sähköasemalle. Sähkönsiirto-reitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta lounaaseen, josta reitti kääntyy luoteeseen

olemassa olevan Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV ja Viitajärvi-Simojoki 400 kV -johtokäytävien rinnalle. Lopuksi reitti kääntyy lounaaseen olemassa olevan Taivalkoski-Keminmaa 110 kV -johtokäytävän rinnalle päätyen Keminmaan sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 16,4 km, josta uutta johtokäytävää on noin 6,1 km.

- SVE3: Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Reitin alkiosa on sama kuin vaihtoehdossa SVE2, mutta reitti jatkaa länteen nykyisen Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV ja Viitajärvi-Simojoki 400 kV -johtokäytävien rinnalla SVE2:n kääntyessä lounaaseen Taivalkoski-Keminmaa 110 kV -johtokäytävän kohdalla. Viitajärven kohdalla reitti kääntyy etelään Keminmaa-Viitajärvi 400 kV -johtokäytävän rinnalla Keminmaan sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 18,7 km, josta uutta johtokäytävää noin 4,7 km.

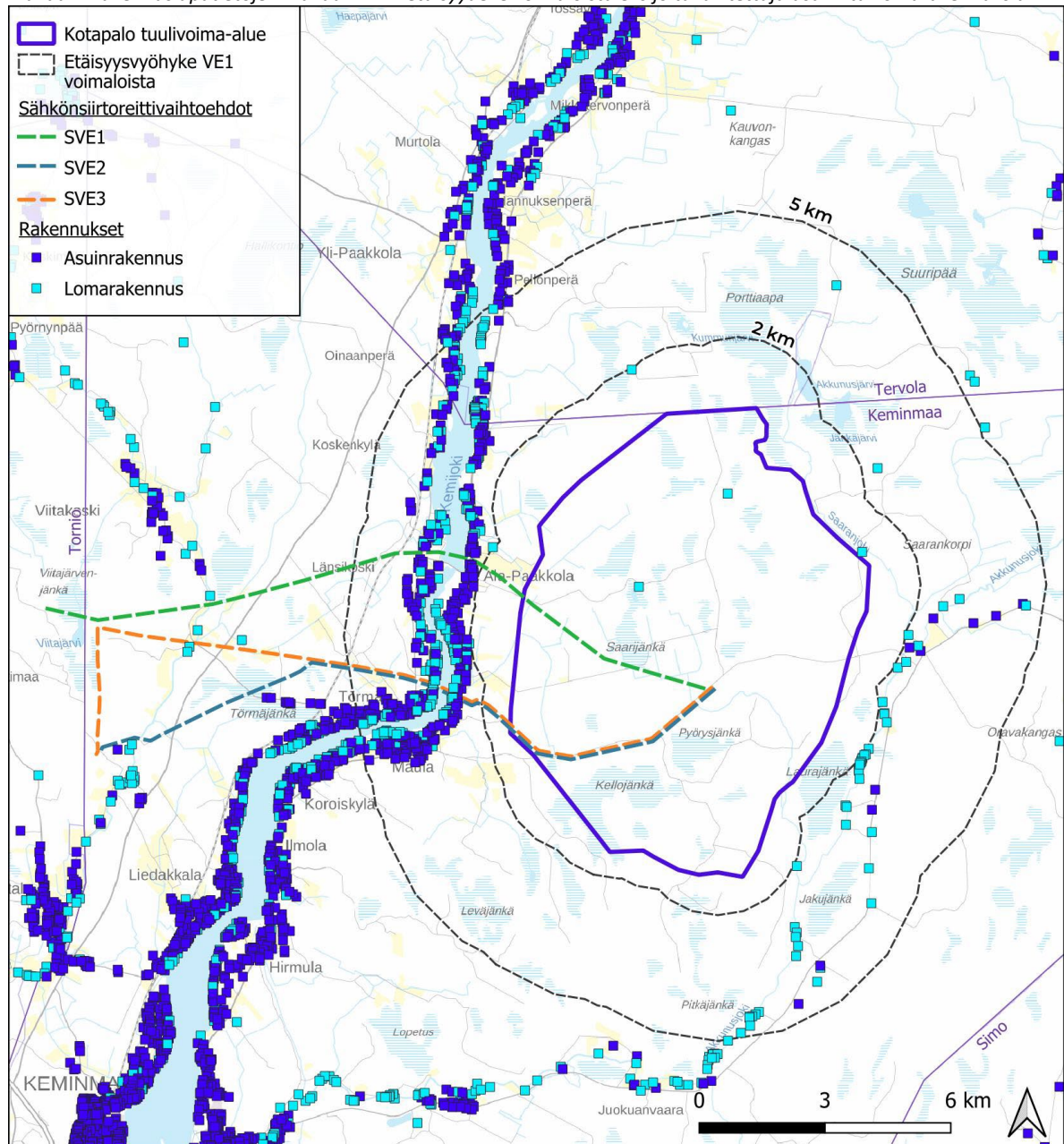
2. Kaavoitettavan alueen nykytila

2.1 Asutus ja virkistyskäyttö

2.1.1 Asuin- ja lomarakennukset

Tuulivoima-alue on lähes rakentamatonta pääosin metsätalouskäytössä olevaa ja osin soista aluetta. Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan tuulivoima-alueella sijaitsee kaksi lomarakennusta, jotka ovat rakennuslupatietojen mukaan metsästysmaja ja metsänhoitokämppä. Tuulivoima-alueen läheisyydessä on sekä vakituista asutusta että loma-asutusta keskittyen etenkin Kemijoen varrelle.

Kuva 4: Hankealueen ympäristössä sijaitsevat vakituisesti asutut ja vapaa-ajan rakennukset MML:n maastotietokannan mukaan. Rakennuslupatietojen mukaan 2 km etäisyydelle voimaloista ei sijoitu luvitettuja asuin- tai lomarakennuksia.

Tulostettu 01/12/2025, EK.
Lähteet: Rakennukset: Maanmittauslaitos
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

Alustava voimalasijoittelu VE1 on laadittu siten, että tuulivoimaloista on lähimpiin luvitettuihin asuin- ja lomarakennuksiin vähintään kahden kilometrin etäisyys. Voimasijoittelu tarkentuu YVA-ohjelman jälkeen. Vaihtoehtoinen voimalasijoittelu muodostetaan mm. maastossa tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

2.1.2 Virkistyskäyttö

LIPAS liikuntapaikat -aineiston mukaan hankealueelle ei sijoitu virkistyskäyttökohteita, kuten laavuja tai retkeilyreittejä (Jyväskylän yliopisto, Lipas.fi). Aluetta käytetään kuitenkin muunlaiseen virkistykseen, kuten metsästykseen, marjastukseen, sienestykseen tai lintujen tarkkailuun. Alueella voi liikua jokaisenoikeuksien puitteissa.

2.1.3 Liikenneverkko

Tuulivoima-alue sijaitsee kahden maantien välissä. Tuulivoima-alueen länsipuolella, noin 1,5 km etäisyydellä sijaitsee seututie 926 (Tervolantie). Tuulivoima-alueen itäpuolella, lähimmillään noin 1,5 km etäisyydellä kulkee yhdystie 9262 (Kivalontie). Kulku tuulivoima-alueelle tapahtuu alustavien suunnitelmien mukaan Tervolantieltä Pykäläntielle.

2.1.4 Maanomistus

Hankealueen maat ovat pääasiassa yksityisessä omistuksessa. Kotapalon Tuulivoima Oy on solminut tuulivoima-alueelle yli sata vuokrasopimusta ja sopimusten solmiminen jatkuu.

2.2 Luonnonympäristö

2.2.1 Yleiskuvaus

Alueen maankäyttö koostuu harvapuustoisista alueista, sulkeutuneista metsistä, avosoista, lehtimetsistä sekä pienialaisista pelloista ja maatalousmosaiikista. Peltoala on yhteensä noin 12 hehtaaria ja sijoittuu pääosin tuulivoima-alueen reuna-alueille. Metsät ovat monikäyttömetsiä, joissa puuntuotannon ohella harjoitetaan virkistyskäyttöä, metsästystä ja marjastusta.

2.2.2 Maa- ja kallioperä

Kotapalon tuulivoima-alue sijoittuu geologisesti monipuoliselle alueelle, jossa esiintyy kallioalueita, moreenimuodostumia sekä tuuli- ja rantakerrostumia. Alueen maaperä koostuu pääosin moreenista ja turvemaista, ja paikoin esiintyy paksuja turvekerrostumia erityisesti suoalueilla.

Tuulivoima-alueen länsiosassa sijaitsee Etukummun, Junkkilankummun ja Kaitamaan moreenimuodostuma (MOR-Y13-030), joka on osa laajaa Kemín–Tornion drumliinikenttää. Kyseinen muodostumakokonaisuus on luokiteltu arvoluokkaan 3 eli valtakunnallisesti arvokkaaksi.

Sähkönsiirtoreitit SVE2 ja SVE3 ylittävät Junkkilankummun eteläisimmän drumliinin sen eteläosassa noin 235 metrin matkalla. Lähin tuulivoima-alueen ulkopuolella sijaitseva arvokas geologinen muodostuma on Korkiamaan moreenimuodostuma (MOR-Y13-022), joka sijaitsee noin 420 metrin etäisyydellä pohjoiseen sähkönsiirtoreitistä SVE1.

2.2.3 Pinta- ja pohjavedet

Kotapalon tuulivoima-alueella esiintyy useita suoalueita, joilla on paikoin paksuja turvekerrostumia. Osa soista on ojitettu, mutta alueella on myös ojittamattomia tai vain vähäisesti muokattuja suoalueita, kuten Saarijänkä, Kurjenjänkä, Pyörysjänkä, Kellojänkä ja Mustamaanjänkä.

Alueen merkittävimmät pintavedet ovat tuulivoima-alueen keskiosassa sijaitseva Karkujärvi (noin 5 ha) sekä eteläosassa Kellojängän alueella sijaitsevat Kellolammit, jotka muodostuvat kolmesta erillisestä lammesta. Lisäksi Junkkilankummun länsipuolella sijaitsevat Junkkilankummunlammit, jotka koostuvat kahdesta lammesta.

Tuulivoima-alueella on yksi maastokarttaan merkitty lähde, joka sijaitsee eteläosassa Vitsajängällä. Toinen lähde sijaitsee hankealueen ulkopuolella noin 0,5 km alueen pohjoispuolella. Pintavesien pääasiallinen valumasuunta on etelään.

Hankealueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue on Maulan (12244106) I-luokan pohjavesialue, joka sijaitsee noin yhden kilometrin etäisyydellä tuulivoima-alueen länsipuolella.

2.2.4 Luontoarvot ja suojelualueet

Kotapalon tuulivoima-alueella on Metsäkeskuksen tietojen mukaan kolme metsälain (1093/1996) 3. luvun 10 §:n mukaista erityisen tärkeää elinympäristöä. Kaikki nämä sijoittuvat suoalueille. Alueella ei ole yksityisiä luonnonsuojelualueita, mutta siellä sijaitsee yksi lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva alue.

Tuulivoima-alueen sisällä sijaitsevat Kellojängän ja Pyörösjängän maakunnallisesti arvokkaat lintu-alueet (MAALI-alueet). Lisäksi 10 kilometrin säteellä tuulivoima-alueesta sijaitsee viisi muuta MAALI-alueita.

Tuulivoima-alueen pohjois- ja koillispuolella, osin hankealueeseen rajautuen, sijaitsee Suuripään Natura 2000 -alue (FI1301811, SAC/SPA), jonka pinta-ala on 4 278,4 hehtaaria. Noin viiden kilometrin etäisyydellä kaakkoon sijaitsee Martimoaapa–Lumiaapa–Penikat Natura-alue (FI1301602, SAC/SPA), jonka pinta-ala on 14 086 hehtaaria. Lisäksi 10 kilometrin säteellä sijaitsee useita muita Natura-alueita, kuten Kilsiaapa–Ristivuoma (FI1301810, SAC/SPA) ja Kirvesaapa (FI1300505, SAC/SPA). Sähkönsiirtoreitit eivät kulje Natura-alueiden läpi.

Hankealueella esiintyviä tai potentiaalisesti esiintyviä luontodirektiivin liitteiden II(a) ja IV(a) lajeja ovat muun muassa lepakot, viitasammakko, saukko ja suurpedot. Lisäksi alueella on potentiaalia useille uhanalaisille tai vaatelialle kasvi- ja sammallajeille, kuten laaksoarholle, lapinleinnikille, lettorikolle, Perämeren ketomarunalle, kiiltosirppisammalelle ja kivisimpulle sekä kolmelle salassa pidettävälle lajille.

2.3 Kulttuuriympäristö

2.3.1 Arvokkaat maisema-alueet ja rakennettu kulttuuriympäristö

Tuulivoima-alueelle ei sijoitu maiseman arvokohteita tai rakennushistoriallisesti merkittäviä kohteita. Tuulivoima-alueelle sijoittuu yksi perinnebiotooppi, jonka arvoluokitus ei ole tiedossa. Lähimmät arvokohteet sijoittuvat hyvin lähelle tuulivoima-alueen rajaa: Kemijokivarren asutuksen maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue sijaitsee vain noin 800 m päässä tuulivoima-alueesta.

Hankkeen lähivaikutusalueella (1–9 km) sijaitsee myös useita valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä, Kemijokivarren asutusta ja kirkkomaisemia sekä Lapin savotta- ja uitotukikohtia. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot kulkevat tuulivoima-alueen länsipuolella sijaitsevien maisema- ja kulttuuriympäristön kohteiden poikki tai läheisyydessä.

2.3.2 Arkeologinen kulttuuriperintö

Museoviraston muinaisjäänösrekisterin (2025a) mukaan Kotapalon tuulivoima-alueella, sen välittömällä vaikutusalueella ja lähivaikutusalueella sijaitsee useita kiinteitä muinaisjäänöksiä.

Sähkönsiirtoreittien kohdalla ei sijaitse muinaisjäänösrekisterin mukaan muinaisjäänöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Sähkönsiirtoreittien lähivyöhykkeellä (500 m vyöhyke sähkönsiirtolinjan molemmin puolin) sijaitsee muutamia kohteita.

3. Suunnittelun lähtökohdat

3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niillä varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät seikat ja tavoitteet huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin (Valtioneuvosto 2022).

Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä

- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tuulivoimahankkeessa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

<p>Tavoite: Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen</p> <p>Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.</p> <p>Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.</p> <p>Tavoitteiden toteutuminen hankkeessa: Tuulivoimatuotannon mahdollistaminen on keskeistä vähähiilisten yhdyskuntien luomiselle. Hanke tuo alueelle tuloja sekä maanomistajille että kaupungille kiinteistöverojen muodossa. Lisääntynyt taloudellinen toimeliaisuus edistää osaltaan alueen elinvoimaisuutta.</p> <p>Päästöttömän sähkön saatavuus tukee yhdyskuntien hiilineutraaliustavoitteita sekä kestävästä liikkumisesta, kuten sähköisen liikenteen kehittämistä. Paikallinen energiantuotanto vahvistaa myös alueen energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta, mikä parantaa yhdyskuntien toimivuutta pitkällä aikavälillä.</p>
<p>Tavoite: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</p> <p>Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.</p> <p>Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkempien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.</p> <p>Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämis- ja toimintamahdollisuudet.</p> <p>Tavoitteiden toteutuminen hankkeessa: Hankkeessa tuulivoimalat sijoitetaan lainsäädäntöä noudattaen niin, että asuin- tai lomarakennuksille ei aiheudu meluhaittaa tai muita terveyshaittoja. Tuulivoimaloista ei aiheudu käytön aikana päästöjä.</p> <p>Puolustusvoimien hankehyväksyntä takaa, että hanke ei aiheuta haittaa maanpuolustukselle tai rajavalvonnalle.</p>
<p>Tavoite: Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat</p> <p>Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.</p> <p>Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.</p>

Tavoitteiden toteutuminen hankkeessa: Hankkeen suunnittelussa varmistetaan, että kulttuuri- ja luonnonperinnön keskeisiä arvoja ei vaaranneta. Luonnonvarojen kestävä käyttö edellyttää uusiutuvan energian tehokasta hyödyntämistä. Suomen oloissa tuulivoima on tässä erityisen tärkeässä asemassa.

Tavoite: Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Tavoitteiden toteutuminen hankkeessa: Energiahuolto on uudistumassa nopeaa tahtia. Tuulivoimahankkeilla on tässä keskeinen rooli. Hankkeessa keskitetään alueelle useita voimalayksiköitä ja sähkönsiirto toteutetaan mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia johtokäytäviä hyödyntäen.

3.2 Maakuntakaava

Keminmaa kuuluu Lapin maakuntaan, jossa on tällä hetkellä voimassa 4 maakuntakaavaa ja 5 vaihe-
maakuntakaavaa.

Kotapalon hankealueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava, joka on vahvistettu ympäristöministeriön toimesta 11.9.2013 ja saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 11.9.2015. Länsi-Lapin maakuntakaava on Kemi–Tornion ja Tornionlaakson seutukunnat käsittävä kokonaisuusmaakuntakaava, joka on ohjeena kuntakaavoitusta ja muuta alueiden käytön suunnittelua tehtäessä. Kaava-alueeseen kuuluvat Kemin ja Tornion kaupungit sekä Keminmaan, Simon, Tervolan, Pellon ja Ylitornion kunnat.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alueiden käytön periaatteita ja aluevarauksia ratkaistaessa ohjeena on ollut Lapin maakuntasuunnitelma 2030 sekä Lapin maakuntaohjelma 2011–2014.

Maakuntakaavasta jätettiin vahvistamatta Varevuoman turvetuotantoalue riittämättömien luontselvitysten vuoksi, Perämeren alueelle sijoittuvat tuulivoimaloiden alueet vaelluskaloihin kohdistuvien riittämättömien selvitysten vuoksi sekä viisi tuulivoimaloiden aluetta maa-alueella. Maa-alueella vahvistamatta jätetyt tuulivoimaloiden alueet sijoittuvat Simossa Simojoen suun valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen sekä Ylitorniolla ja Pellossa Aavasaksan valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen välittömään läheisyyteen. Länsi-Lapin maakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimalueita ja annettu tuulivoiman sijoittamista koskevia määräyksiä koko kaava-alueella, jotka on lueteltu jäljempänä.

Lapin liiton hallitus päätti 2.12.2024 käynnistää Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemmaakuntakaavan 2050 laatimisen. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemmaakuntakaava 2050 on ensimmäinen vaihe-
maakuntakaava ja se kuulutettiin vireille 24.1.2025. Vaihemmaakuntakaavan tavoitteena on päivittää geopoliittisen tilanteen vuoksi voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta.

Keskeisenä tavoitteena on myös yhtenäistää seudullisten maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä. Tavoitteena vaihemmaakuntakaavassa on osoittaa Lapin liikennestrategian 2050 mukaisesti liikennejärjestelmää koskevat kehittämistavoitteet sekä huomioida puolustusvoimien maankäytölliset tarpeet. (Lapin liitto, 2025a.)

Länsi-Lapin maakuntakaavassa annetut koko kaava-alueita koskevat yleiset määräykset käsittelevät alueidenkäyttöä, vähittäiskaupan suuryksiköitä, ranta-alueita, arvokkaita luonnonympäristöjä, maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä sekä tuulivoimaloita, kaivostoimintaa, poronhoitoa ja tulva-vaara-alueita. (Lapin liitto, 2016.)

Määräyksistä Kotapalon hankkeeseen liittyvät seuraavat määräykset:

”Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.”

”Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin. Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia.”

”Tuulivoimaloita ja muita korkeita rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset.”

”Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjeistoista.”

Lisäksi maakuntakaava-alueella on voimassa yleinen rakentamisrajoitus:

”Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetuilla alueilla (V, LL, LS, EN, EJ, SL, SM, SR SR1, rs, mo, vt, kt, st, yt, voimajohto). Rajoitus laajennetaan koskemaan puolustusvoimien alueita (EP), kaivosalueita (EK), suojavyöhykkeitä (sv), melualueita sekä tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita. Rajoitus ei koske tuulivoimaloiden (tv) ja tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvia (tv1) alueita.”

Tuulivoima-alue sijoittuu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jota voidaan käyttää pääasiassa käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin käyttötarkoituksiin.

Tuulivoima-alueelle sijoittuu myös luonnonsuojelualue, muinaismuistokohde, turvetuotannon suunnitteluun soveltuvia alueita sekä arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.

Tuulivoima-alueen länsiosa sijoittuu osittain myös Kemijokivarren maaseudun kehittämisen kohdealueelle. Tuulivoima-alueen länsipuolella Kemijoen varrella on maakunnallisesti tai seudullisesti arvokas kulttuuriympäristön/maiseman alue Kemijokivarren vanha asutus.

Maisema-alueen sisälle lähimmillään noin 2 km etäisyydelle tuulivoima-alueesta sijoittuu myös valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristön/maiseman alueita.

Tuulivoima-alueen länsipuolelle Kemijoen varrelle sijoittuu lisäksi Barentsin käytävän alue, joka on valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen liikennekäytävä.

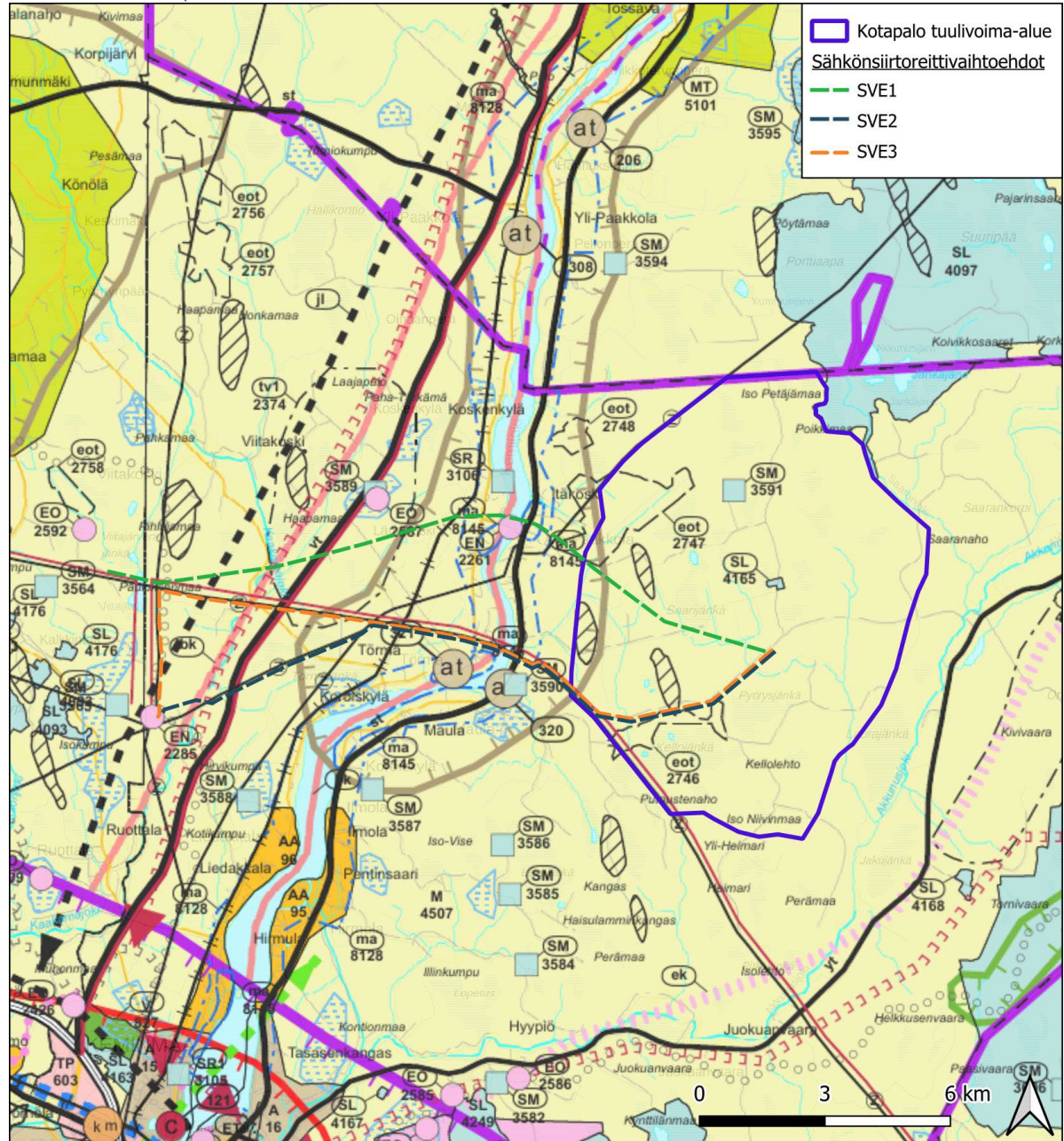
Tuulivoima-alue ei sijoitu poronhoitoalueelle, mutta rajautuu pohjoisesta Lapin poronhoitoalueen etelärajaan. Tuulivoima-alueen koillisrajalla sijaitsee Suuripään Natura 2000 -alue. Tuulivoima-alueen läheisyydessä sijaitsee myös keskuskyläalueita, maa-ainesten ottoalue, muinaismuistokohdetta, voimajohtoalue ja uusi voimajohtoalue.

Sähkösiirtoreitti SVE1 on pituudeltaan 17 km ja kulkee tuulivoima-alueelta länteen Tornion kaupungin puolelle Viitajärven sähköasemalle. Reitti sijoittuu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, mutta kulkee myös maaseudun kehittämisen kohdealueen, maisema-alueen, pääradan, valtatie ja tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvan alueen poikki.

Sähkösiirtoreitti SVE2 on pituudeltaan 16,4 km ja SVE3 on pituudeltaan 18,7 km. Molemmat reitit kulkevat tuulivoima-alueelta länteen, mutta Kemijoen länsipuolella niiden päätepiste on Keminmaan sähköasemalla. Maakuntakaavassa sähkösiirtoreitit SVE2 ja SVE3 sijoittuvat koko matkaltaan olemassa olevien tai uusien voimajohtojen alueille.

Hankealueen sijoittuminen Länsi-Lapin maakuntakaavassa on esitetty seuraavassa kartassa (kuva 5).

Kuva 5: Ote Länsi-Lapin maakuntakaavasta.

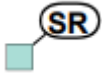

Tulostettu 29/10/2025, EK.
 Lähteet: Länsi-Lapin maakuntakaava: Lapin liitto
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

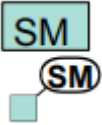

Maakuntakaavojen keskeisimmät kaavamerkinnot ja -määräykset hankealueella ja sen läheisyydessä.

LÄNSI-LAPIN MAAKUNTAKAAVA	
KAAVAMERKINTÄ	KAAVAMÄÄRÄYS
	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE (M 4507 Kemnmaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.</p> <p>Kehittämisperiaate: Käytetään pääasiassa maa- ja metsätalouteen</p>
	<p>ARVOKAS HARJUALUE TAI MUU GEOLOGINEN MUODOSTUMA</p> <p>Osa-aluemerkinnällä pääasiallisen maankäyttöluokan päälle osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän harjijensuojeluohjelman (Vnp. 3.5.1984) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjialueet sekä valtakunnallisesti merkittävät kallioalueet tai muut vastaavat geologiset muodostumat.</p>
	<p>TURVETUOTANNON SUUNNITTELUUN SOVELTUVA ALUE (eot 2746 Kellojätkä; eot 2747 Tompseli)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on tutkittuja turvevaroja.</p> <p>Turpeenottoalueiksi voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita tai käytöstä poistettuja suopeltoja. Soiden luonnontilaiset tai luonnontilaisten kaltaiset osat tulee jättää tuotannon ulkopuolella. Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa ja ajoittamisessa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden yhteisvaikutus vesistöihin ja pohjavesiin. Turvetuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan vaikutukset alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia. Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset.</p>
	<p>TUULIVOIMATUOTANNON SUUNNITTELUUN SOVELTUVA ALUE (tv1 2374 Viitakoski-Laajapalo, tv1 2376 Tornivaara-Kivivaara-Puukkokumpu))</p> <p>Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvia alueita.</p> <p>Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin ja niin lähelle toisiaan kuin energiatuotannon taloudellisuus huomioiden on mahdollista. Poronhoitoalueella alueen käyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueen poronhoidon edellytykset. KOHDEKOHTAISET SUUNNITTELMÄMÄÄRÄYKSET: tv1 2375, 2376, 2379 ja 2395 Tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee selvittää alueen pesimälinnusto ja lintujen muuttoreitit sekä arvioida yhteisvaikutukset jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden kanssa ja pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia.</p>

	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>(SL 4165 Kotapalon lehto, SL 4097 Suuripäänalue)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita. Alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE</p> <p>Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät niiden vaikutuksesta heikkene.</p>
	<p>BARENTSIN KÄYTÄVÄ</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen liikennekäytävä.</p> <p>Barentsin käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisen maantien ja rautatien, lentoliikenteen sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.</p>
	<p>VALTATIE, MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA</p>
	<p>JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ / YHTEYSTARVE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvät yhteystarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta sekä varata riittävät alueet vaihtoliikenteeseen ja pysäköintiin.</p>
	<p>MAA-AINESTEN OTTOALUE/-KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan alueita soran tai muiden maa -ainesten otto varten.</p> <p>KOHDEKOHTEAISET SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET: EO 2415, EO 2496, EO 2497, EO 2516, EO 2420, EO 2502, EO 2561, EO 2562, EO 2584, EO 2587, EO 2590</p> <p>Maa-aineisten ottamistoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon alueen sijainti pohjavesialueella. Toiminta on suunniteltava siten, että pohjaveden määrä ja laatu ei heikkene. Merkinnällä osoitetaan alueita soran tai muiden maa -ainesten otto varten.</p>
	<p>MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.</p> <p>mk8038 Kemijokivarssi</p> <p>Maaseudun kehittämisen kohdealue sijaitsee Kemijokivarressa ja ulottuu Keminmaan Maulasta Tervolan kautta aina Rovaniemen puolelle saakka. Jokivarren vyöhyke on pääosin perinteistä maaseutuelinkeinojen aluetta. Jokivarren taajamissa ja suurimmissa kylissä on hyvien liikenneyhteyksien myötä myös muualla työssä käyvää väestöä.</p>

	<p>Varausperuste: Seudullisesti merkittävä maaseutualue</p> <p>Kehittämisperiaate: Alueella säilytetään ja kehitetään monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Alueella edistetään pysyvän asutuksen sijoittumista olemassa olevaa rakennetta täydentäen. Loma-asutuksella tuetaan maaseudun pysymistä asuttuna ja edistetään matkailu- ja ohjelmapalveluiden kehittämistä.</p>
	<p>RAKENNUSSUOJELUKOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan kirkkolaililla, rakennusperinnön suojelemisesta annetulla lailla tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita.</p> <p>Sr3106 Lapin uitto- ja savottatukikohdat: Myllyniemen sorteerialue</p> <p>Kemin Sotisaassa sijaitseva Myllyniemi rakennettiin Kemijoen uiton pääerottelupaikaksi jo vuonna 1915, erottelupaikan siirryttyä Valmarinniemenestä sinne. Alueen asuntorakennukset, muut rakennukset ja lähivesialueen uittorakenteet muodostavat arvokkaan uiton historiasta kertovan kokonaisuuden Kemijoensuun rannalle Sotisaaren länsiosaan. Keminmaan Taivalkosken uittotukikohta rakennuksiin sijoitsee Kemijoen länsirannalla, ennen Isohaaran voimalaitoksen rakentamista kalliorantaisena virranneen suurkosken partaalla. Uittotukikohdan muodostavat kolme pienikokoista rakennusta, kämpppä, sauna ja vaja. Tervolan Louesaassa sijaitsee 1800-luvun lopussa rakennettu Runkauksen uittopirtti, jonka pihapiiriin kuuluvat uittopirtti, sauna, keittokota, vajarakennuksia ja käymälä. Savusauna on siirretty nykyiselle paikalleen vuonna 1952.</p> <p>Varausperuste: VNp 22.12.2009 Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 Lapin uitto- ja savottatukikohdat) Laki rakennusperinnön suojelemisesta (Rakennussuojelulaki) Maankäyttö- ja rakennuslaki</p> <p>Kehittämisperiaate: Turvataan rakennussuojelukohteiden kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Uudis- ja lisärakentaminen kohteiden lähiympäristössä sovitetetaan sijainniltaan, mittakaavaltaan ja rakennustavaltaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.</p>
	<p>KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE / KOHDE.</p> <p>Maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt/maisema-alueet ma 8128 Kemijokivarren vanha asutus.</p> <p>Aluerajauksen sisällä on valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009): Kemijoen jokivarsiasutus ja kirkkomaisemat (ma 8145), Lapin uitto- ja savottatukikohdat: Taivalkosken uittotukikohta (SR 3106) ja Runkauksen uitonpirtti (SR 3111), sekä Koivun rautatieasema (SR 3104). Keminmaan ja Tervolan kirkot ympäristöineen on osoitettu suojelukohteina (SR1 3105) ja (SR1 3103). Alueella on myös runsaasti muinaismuistokohteita.</p> <p>Kehittämisperiaate: Kemijokivarren asutuksen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaat piirteet säilytetään ja uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan perinteiseen ympäristöön. Pellot ja niityt pyritään pitämään avoimina. Turvataan suojelukohteiden ja muinaismuistokohteiden säilyminen.</p> <p>Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) ma 8145 Kemijoen jokivarsiasutus ja kirkkomaisemat</p>

	<p>Kehittämisperiaate: Säilytetään kylien kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaat piirteet. Uudisrakentaminen sovitetaan perinteiseen ympäristöön. Pelot ja niityt pyritään pitämään avoimina.</p> <p>Turvataan suojeltujen kohteiden säilyminen.</p>
	<p>MUINAISMUISTOALUE / -KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla suojeltuja maakuntakaavaan valittuja alueita tai kohteita. Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettuja.</p> <p>SM 3590 Keronmäki</p> <p>Keminmaan kirkosta n. 12 km koilliseen Kemijoen itärannalla Maulan koulusta noin 1 km koilliseen. Maihikilanvaaran lounaisreunassa olevan Törmän tilan piha- piirissä hiekkaharjanteella olevalta asuinpaikalta on löytynyt mm. liesikiveyksiä, pronssikirveen valinmuotti ja kvartsia. Kohteen itäpuolelta on tavattu muinais- suksi (kohde 30).</p> <p>Varausperuste: Muinaismuistolaki. Varhaismetallikautinen asuinpaikka ja muinais- suksen löytöpaikka. Kuntakohtainen muinaisjäännös numero 2.</p> <p>SM 3591 Rantapalo 1</p> <p>Keminmaan kirkosta n. 19,5 km koilliseen ja Kemijoen Taivalkosken voimalaitok- sesta n. 5,5 km itäkoilliseen. Rantapalon pohjoispäässä, pohjoiseen ja itään laske- vassa rinteessä, harjanteen korkeimman kohdan reunalla ja sen alapuolisilla te- rasseilla, on seitsemän kiviröykkiötä, viisi kivikkokuoppaa ja seitsemän asuinpaik- kavalliksi tulkittavaa jäännöstä. Tästä n. 150 m kaakkoon on havaittu mahdollisia asuinpaikkamerkkejä (kohde 91). Varausperuste: Muinaismuistolaki. Kiviröykki- öitä, kivikkokuoppia ja kivirakenteita. Kuntakohtainen muinaisjäännös numero 90.</p>
	<p>ENERGIAHUOLLON KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita, kuten voimaloita ja suurmuuntamoalueita varten varattuja alueita.</p> <p>EN2261 Taivalkosken voimalaitos</p> <p>Kohde sijaitsee Keminmaan kunnassa, n. 16 km päätaajamasta koilliseen (pohjoi- seen). Taivalkosken vesivoimalaitoksen teho on 115 MW ja sähkön tuotanto kes- kivesivuonna 480 GWh/a. Varausperuste Tuotannossa oleva voimalaitos Kehittä- misperiaate Turvataan voimalaitoksen toimintaedellytykset.</p> <p>EN2285 Keminmaan sähköasema</p> <p>Kohde sijaitsee linnuntietä noin 12 km pohjoiseen Keminmaan kunnan keskus- tasta. Valtatie 4:lle matkaa on noin 4 km. Fingrid Oyj on vuonna 2009 rakennut- tanut 400 kilovoltin voimajohdon Keminmaan sähköasemalta Petäjaskosken säh- köasemalle.</p> <p>Varausperuste: Toiminnassa oleva sähköasema</p> <p>Kehittämisperiaate: Turvataan sähköaseman toimintaedellytykset.</p>
	<p>KESKUSKYLÄ</p> <p>Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina.</p>

	<p>Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.</p> <p>At308, Paakkola</p> <p>Kehittämisperiaate: Alueella säilytetään ja kehitetään monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä, ottaen huomioon sijainti maaseudun kehittämisen kohdealueella. Uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja jokivarsimaisemaan.</p> <p>At320, Maula</p> <p>Kehittämisperiaate: Alueella säilytetään ja kehitetään monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä ottaen huomioon sijainti maaseudun kehittämisen kohdealueella. Uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja jokivarsimaisemaan. Turvataan muinaismuistokohteen säilyminen.</p> <p>At321, Törmä</p> <p>Kehittämisperiaate: Alueella säilytetään ja kehitetään monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä, ottaen huomioon sijainti maaseudun kehittämisen kohdealueella. Uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja jokivarsimaisemaan.</p>
	ULKOILUREITTI
	PORONHOITOALUEEN RAJA Merkinnällä osoitetaan poronhoitoalueen rajan sijainti Lapissa.
	VOIMAJOHTO, UUSI
	VOIMAJOHTO, NYKYINEN
	PÄÄRATA
	MOOTTORIKELKKAREITTI YHTEYSTARVE
	MOOTTORIKELKKAREITTI

3.3 Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024

Lapin liiton tilaama Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024 valmistui lokakuussa 2024. Selvityksen tarkoituksena on luoda tietopohjaa ja työkaluja vihreän siirtymän toteuttamiseen Lapin kunnissa ja maakunnassa. (Lapin liitto, 2024). Selvityksen keskeisenä tavoitteena oli löytää aurinko- ja tuulivoimatuotantoon potentiaalisia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittama riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi mahdollisen maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi (FCG, 2024).

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024 täydentää aiemmin tehtyä Lapin tuulivoimaselvitystä 2022 (FCG, 2022) ottamalla tarkasteluun myös aurinkovoimapotentiaalin sekä tutkimalla tarkemmin tuulivoiman sijoittumista eri valintaperustein. Vuoden 2022 Lapin tuulivoimaselvityksessä tunnistet-

Keminmaan kunnan alueelta paikannettiin Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä kaksi potentiaalista tuulivoima-aluetta. Kotapalon tuulivoima-alue sijoittuu näistä Keminmaan (nro 35) alueena huomioitun potentiaalisen tuulivoima-alueen välittömään läheisyyteen alueen pohjoispuolelle. (Kuva 6.2). Fortum on selvittänyt tuulivoimasuunnittelun mahdollisuuksia potentiaalisella tuulivoima-alueella nro 35 (Järvenpalo). Selvitys osoitti, että Kemi-Tornion lentoaseman läheisyys estää tuulivoimasuunnittelun Järvenpaloon. Tämän jälkeen Fortum on selvittänyt Kotapalon alueen tuulivoimapotentiaalia ja todennut sen merkittäväksi.

Selvityksellä ei ole suoria oikeusvaikutuksia, mutta se toimii omalta osaltaan apuna hankkeen vaikutusten ja rajoitteiden arvioinnissa, sekä perustelee hankkeen sijoittumisen esitetylle alueelle.

3.4 Kuntien periaatepäätökset tuulivoimasta

Keminmaa

Keminmaan kunnanvaltuusto teki 8.5.2025 periaatepäätöksen tuulivoimasta. Päätöksen mukaan Keminmaan kuntaan voi rakentaa tuulivoimaa seuraavin ehdoin:

1. Kaavoitusaloitteeseen tulee sisällyttää tiedossa olevat alustavat sähkönsiirtolinjavaihtoehdot.
2. Luontoreittien ja jokivarren erityishuomiointi: osana tuulivoimahankkeiden valmistelua edellytetään havainnekuvien tuottamista koskien näkymiä virkistyskäytön kannalta tärkeille luontoreiteille ja jokivarteen. Etäisyydet ratkaistaan kaavoituksessa. Kivaloilille ei saa rakentaa tuulivoimaloita. ”Kivalot” määritellään kattamaan Kivalontien eteläpuoleisen alueen lähtien Lautiosaaresta Sompujärven risteykseen saakka.
3. Etäisyys vakinaisesta asuinrakennuksesta ja lomarakennuksesta: vähimmäisetäisyydet tarkastellaan hankekohtaisissa melu- ja välkemallinuksissa. Tarkastelussa sovelletaan ajantasaista lainsäädäntöä. Tuulivoimalan etäisyys vakinaisesta asuinrakennuksesta ja lomarakennuksesta tulee ohjeellisesti olla vähintään 2 kilometriä.
4. Tuulivoima-aluetta ei saa rakentaa pohjavesialueelle.
5. Tuulivoimahanketta valmisteleavan yhtiön tulee korvata kantaverkkoon vievien liityntäjohtojen sähkönsiirtolinjojen ja tiealueiden kunnan maanomistukselle vähintään vastaavan korvaustason kuin kaava-alueen tuulivoimalan hankealueella korvataan, pinta-alaperusteisena (€/m²).
6. Kotapalon ja Honkamaan tuulivoima-alueen asukkaiden näkemykset pitää kartoittaa kaavoitusvaiheessa. Osa sopimuksia tuulivoimayhtiön kanssa tehneistä maanomistajista ei asu itse hankealueella, joten heille ei tule haittoja. Kotapalon tuulivoima-alueen vakinaisia asukkaita ovat ne, jolle haitat tulevat, ja heitä ei ole kattavasti kuultu.

Tervola

Tervolan kunta hyväksyi kunnanvaltuustossa tuulivoimastrategian 16.2.2023. Tuulivoimastrategiassa ehdotetaan linjauksia Lapin liiton tuulivoimaselvityksen rinnalle. Tuulivoimastrategiassa on määritely seuraavat rajoitteet tuulivoimarakentamiselle:

1. Ei rakenneta jokivarteen. Kemijoki on maisemallisesti arvokas, eikä sen rantaan rakenneta tuulimyllyjä. Rajoitetta ei anneta mittana, sillä asutus rajaa jo itsessään tuulimyllyjen rakentamisen.
2. Etäisyyden huomioiminen vakituisissa ja loma-asunnoissa. Tuulivoiman etäisyysrajoite sekä vakituisiin, että loma-asuntoihin on vähintään kaksi kilometriä. Etäisyysrajoitetta määriteltäessä on otettu huomioon melu-, näkö- ja välkehaitat. Lähempänä kuin kolme kilometriä oleville vakituisille asunnoille laaditaan kiinteistökohtainen haittaselvitys, mikäli asunnon omistaja sitä vaatii.
3. Luontomatkailun huomioiminen ja turvaaminen Kätkävaarassa. Kätkävaara on merkittävä luonto- ja pimeämatkailualue Tervolassa, jolle tuulivoimastrategiassa asetetaan viiden kilometrin suojavyöhyke. Kätkävaaran pohjoinen puoli pidetään kokonaan tuulimyllyvapaana

alueena. Suojavyöhykkeelle voidaan poikkeuksellisesti sijoittaa tuulimylly, mikäli se ei näy 80 metriin mitattuna merenpinnasta tai sen alemmaksi. Etäisyyden rakennuksiin on kuitenkin oltava aina kaksi kilometriä.

Lisäksi tuulivoimastrategiassa on esitetty tuulivoimayhtiöiden maksamien kiinteistöverojen osittaista käyttöä kuntalaisten viihtyvyyden parantamisen hyväksi.

3.5 Yleiskaavoitus

Tuulivoima-alueella ei ole voimassa eikä vireillä olevia yleiskaavoja. Keminmaan yleiskaava sijaitsee tuulivoima-alueelta 10 km luoteeseen. Lähin yleiskaava, Kemijokivarren osayleiskaavan viidennen osa-alueen Paakkolan-Ylipaakkolan alue, sijaitsee Tervolan kunnassa tuulivoima-alueelta 2,5 km luoteeseen.

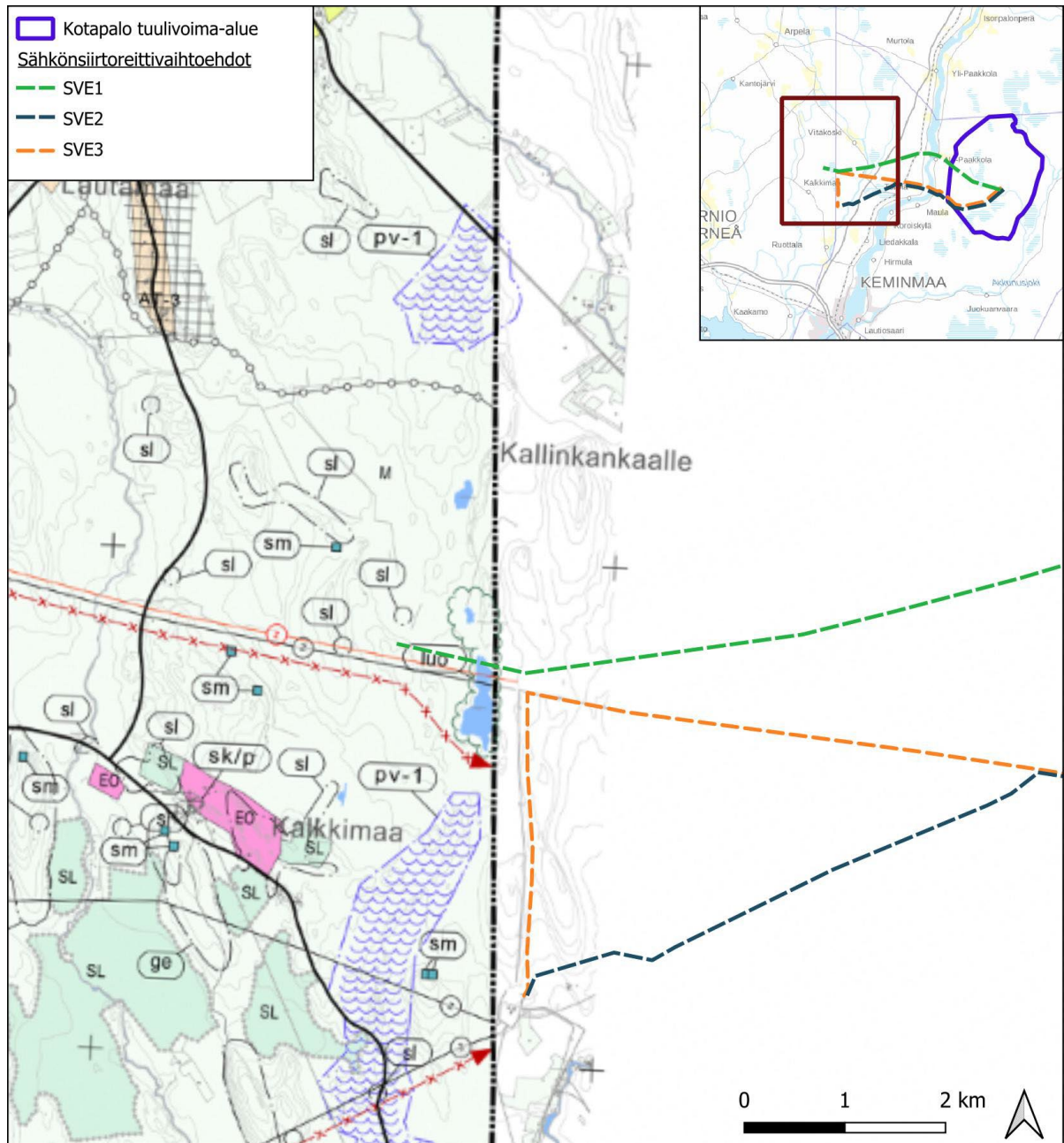
Sähkönsiirtoreitti SVE1 kulkee Viitajärven sähköasemalle Tornion kaupungin alueelle, jossa on voimassa Tornion yleiskaava 2021. Tornion kaupungissa on koko kaupungin alueella lisäksi vireillä Tornion yleiskaava 2040 kaavoitushanke. Sähkönsiirtoreitit SVE2 ja SVE3 kulkevat koko matkan Keminmaan kunnassa alueella, jolla ei ole voimassa olevia eikä vireillä olevia yleiskaavahankkeita.

Tornion yleiskaava-alueella sähkönsiirtoreitti SVE1 sijoittuu olemassa olevan sekä uuden voimajohdon alueelle. Vireillä olevassa Tornion yleiskaavan luonnoksessa sähkönsiirtoreitti sijoittuu olemassa olevien voimajohtojen alueelle.

3.6 Asemakaavoitus

Hankealueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja. Keminmaan asemakaava-alueet sijoittuvat tuulivoima-alueelta 10 km etäisyydelle ja sähkönsiirtoreiteiltä noin 8 km etäisyydelle. Tervolan kunnan asemakaava-alueet sijoittuvat tuulivoima-alueelta noin 10 km pohjoiseen.

Kuva 7: Kotapalon sähkösiirtoreitin SVE1 sijoittuminen Tornion yleiskaavan 2021 alueelle.

Tulostettu 04/11/2025, EK.
Lähteet: Tornion yleiskaava 2021: Tornion kaupunki
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

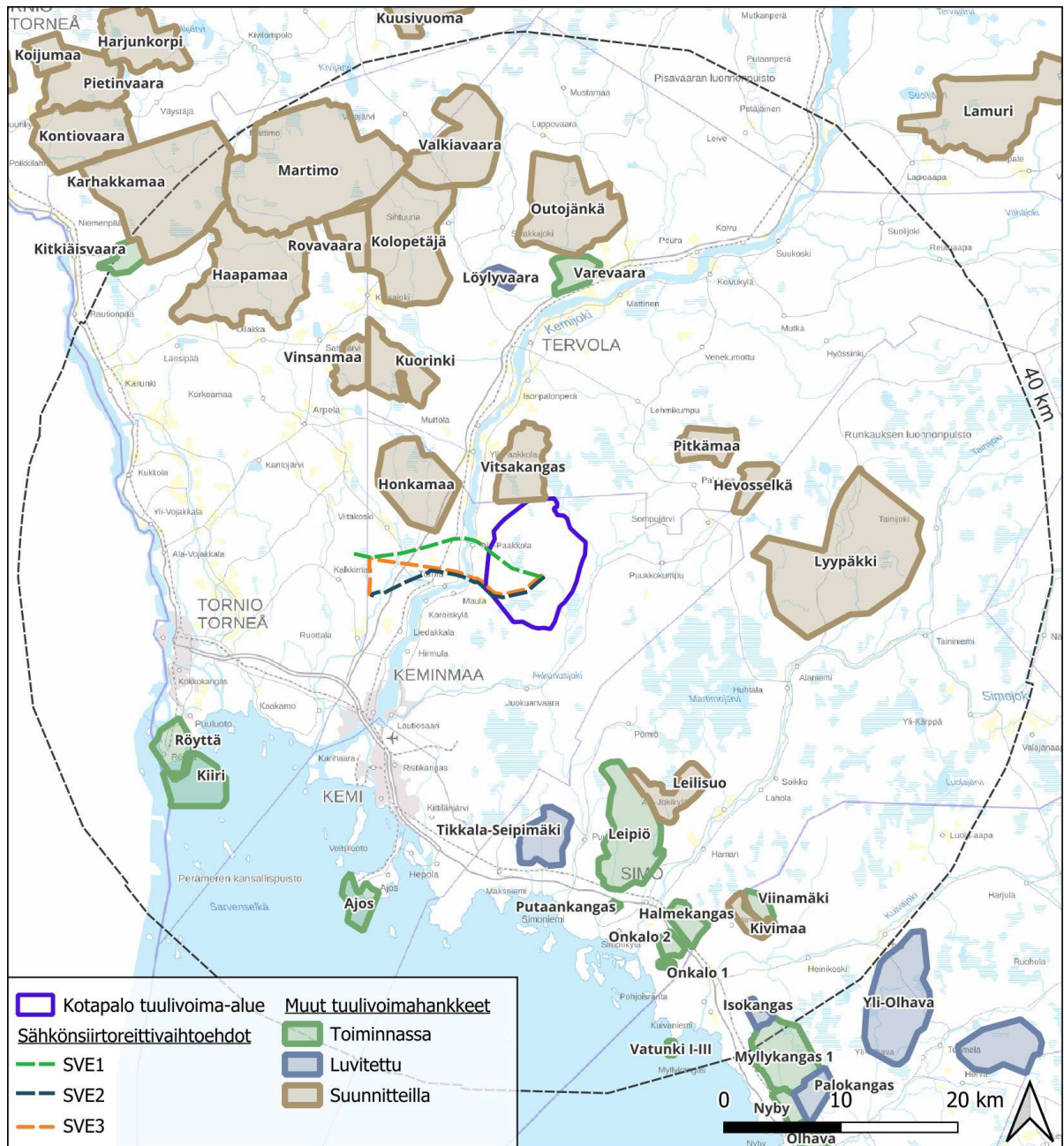

3.7 Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Kotapalon hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita tuulivoimahankkeita. Kotapalon tuulivoima-alueella lähimpänä, hankealueen pohjoispuolella Tervolan kunnan ja Keminmaan rajalla, sijaitsee suunnitteilla oleva Vitsakankaan tuulivoimahanke. Kotapalon tuulivoima-alueen rajalta, noin 40 km etäisyydellä, sijaitsee yhteensä 14 vireillä tai esiselvitysvaiheessa olevaa tuulivoimahanketta sekä 13 tuotannossa olevaa tuulivoimapuistoa ja 3 luvitettua tuulivoimapuistoa. Hankealueen lähistöllä on lisäksi 6 aurinkovoimahanketta.

Hankkeen suunnittelun edetessä pyritään selvittämään yhteistyömahdollisuuksia lähialueiden hankkeiden kanssa sähkösiirtoreittien suhteen. Sähkösiirtolinjojen suunnittelussa huomioidaan tarvittaessa yhteistyösuunnitelmat esimerkiksi alaorsivarauksilla. Fortumin lähin oma hanke on Honkamaa 5 km etäisyydellä, Fortumin Lakkasuon ja Ala-Korpivaaran hankkeet sijaitsevat 40 km vyöhykkeen ulkopuolella.

Kuva 8: Lähialueen muut hankkeet.

Tulostettu 20/10/2025, EK.
Pohj kartta © Maanmittauslaitos

4. Vaikutusten arviointi

4.1 Arvioitavat vaikutukset

Osayleiskaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset alueidenkäyttölain (AKL 9 §) sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 1 §) mukaisesti suhteessa

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön,
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen,
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön, sekä
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen.

Tuulivoimat vaikuttavat ympäristöönsä muuttamalla maisemaa sekä tuottamalla ääntä ja välkettä. Tuulivoimarakentamisella voi olla vaikutuksia luonnonarvoihin ja ihmisten elinoloihin.

Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan erityisesti hankkeen luonto-, maisema-, melu-, kulttuuriympäristö-, välke- ja ilmastovaikutuksia sekä vaikutuksia ihmisiin. Vaikutuksia arvioidaan tarvittavassa laajuudessa myös esimerkiksi liikenteeseen sekä maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Vaikutuksia arvioidaan tarvittavin osin myös seudullisesti. Vaikutusten arviointi perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksiin ja tehtyihin selvityksiin.

Kullakin vaikutustyypillä on vaikutusalueensa. Osa vaikutuksista rajoittuu aivan rakennuskohteiden läheisyyteen. Osa vaikutuksista, kuten maisema- ja linnustovaikutukset, ulottuvat laajemmalle alueelle.

4.1.1 Yhteisvaikutukset

Osayleiskaavan yhteydessä arvioidaan hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa erityisesti luonnonympäristöön ja Natura-alueisiin, ekologiin yhteyksiin, meluun, maisemaan ja virkistykseen. Lähialueen tuulivoimahankkeet huomioidaan mallinuksissa ja havainnekuville. Maisema-vaikutusten yhteisvaikutuksia tarkastellaan laajalla, noin 25–40 km:n alueella, painottaen maisemallisesti arvokkaita kohteita. Yhteisvaikutukset arvioidaan asiantuntija-arviona käytettävissä olevien tietojen pohjalta, ja lieventämismahdollisuudet esitetään kaavaselostuksessa.

4.2 Selvitykset

Kaavoituksen rinnalla laadittavan YVA-menettelyn aikana laadittavat selvitykset toimivat myös kaavoituksen selvitysaineistona. Hankkeen aikana tehdään seuraavat selvitykset:

- Sosiaalisten vaikutusten arviointi ja asukaskysely
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
 - Näkymäalueanalyysi ja havainnekuville
 - Arkeologinen inventointi
- Melu- ja välkemallinnus
- Poronhoitoa koskevien vaikutusten arviointi

Luontoselvitykset:

- Lumijälkilaskenta
- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Viitasammakkoselvitys
- Linnustoselvitykset
 - Pöllöselvitys
 - Metsäkanalintuselvitys
 - Pesimälinnustoselvitys
 - Kevät- ja syysmuuttoselvitys
 - Päiväpetolintuselvitys
- Natura-arvioinnit Suuripään ja Martimoaapa–Lumiaapa–Penikoiden Natura-alueille
- Natura-selvitykset Kirvesaavan ja Kilsiaapa-Ristivuoman Natura-alueille

4.2.1 Poronhoitoa koskevien vaikutusten arviointi

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään kartta-aineistoja sekä paliskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua ja haastatteluita.

Osana vaikutusten arviointia poronhoitoon toteutetaan poronhoitolain 53 §:n kaltainen neuvottelu paliskuntain kanssa YVA-selostusvaiheessa. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään erityisesti paliskunnan kokemukseen perustuvaa tietoa porojen alueiden käytöstä ja eri alueiden merkityksestä paliskunnan toiminnan kokonaisuuden kannalta.

Yhteydenpito paliskuntien kanssa sovitetaan poronhoitovuoden mukaisiin aikatauluihin, ja paliskunnilta pyritään saamaan haastattelut työn pohjaksi.

5. Osallistuminen ja tiedottaminen

5.1 Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaava koskee.

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §). Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus antaa mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kaavan vireilletulovaiheessa. Kaavaluonnoksesta on mahdollista antaa mielipide ja kaavaehdotuksesta muistutus niiden nähtävilläoloaikana. Annettuihin mielipiteisiin ja muistutuksiin laaditaan perustellut vastineet. Kaavahankkeen osallisia ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset:

- Kaavan vaikutusalueen asukkaat
- Kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- Yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Virkistysalueiden käyttäjät
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
- Tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset
- Elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset

Näitä ovat ainakin:

- Digita Oy
- Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj
- DNA Oyj
- Fingrid Oyj
- Lapinniemen kylätoimikunta
- Lapin luonnonsuojelupiiri
- Meri-Lapin Vesi Oy
- Fintraffic lennonvarmistus Oy
- Metsäkeskus, Keminmaa
- Itäkoski, Länsikoski ja Törmän kylät ry
- Hyypiö-Juokuan kyläyhdistys ry
- Hirmula-Ilmola-Maula (Hilma-kylät ry)
- Keminmaan omakotiyhdistys ry

- Alapaakkolan Metsästysseura ry
- Metsästäjät Piilukko ry
- Keminmaan riistanhoitoyhdistys
- Metsänhoitoyhdistys Lappi
- Paliskuntain yhdistys
- Narkauksen paliskunta
- Lapin yrittäjät
- Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry
- Kemin Seudun Luonnonsuojeluyhdistys
- Suomen luonnonsuojeluliitto Lapin piiri Ry
- Maataloustuottajain Lapin liitto MTK Lappi Ry

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Lupa- ja valvontavirasto (LVV, aik. Lapin ELY-keskus ja Pohjois-Suomen aluehallintovirasto)
- Elinvoimakeskus (EVK)
- Lapin liitto
- Keminmaan kunta
- Tervolan kunta
- Tornionlaakson museo
- Metsähallitus
- Väylävirasto
- Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
- MTK Lappi
- Luonnonvarakeskus
- Traficom
- Suomen metsäkeskus
- Ilmatieteenlaitos
- Lapin pelastuslaitos
- Energiavirasto
- Meri-Lapin ympäristöterveysjaosto
- Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic
- Suomen Erillisverkot
- Säteilyturvakeskus STUK

5.2 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Tiedottaminen

Osayleiskaavan vireilletulosta, kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävillä olosta sekä kaavan hyväksymisestä ja voimaantulosta tiedotetaan sanomalehtikuulutuksin ja kunnan Internet-sivuilla osoitteessa www.keminmaa.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-ymparisto/kaavoitus/.

Hankealueen ja siihen rajautuvien tilojen maanomistajia sekä suunnittelutilanteen mukaisista voimalapaikoista kilometrin etäisyydelle sijoittuvien tilojen maanomistajia tiedotetaan kaavahankkeen vireilletulosta sekä kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläolosta kirjeitse, mikäli maanomistajan osoitetiedot ovat kunnan saatavilla.

Tietoa löytyy osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, jota päivitetään prosessin edetessä ja aikataulun tarkentuessa.

Osayleiskaavan etenemistä voit seurata myös Fortumin verkkosivuilla osoitteessa www.fortum.fi/kotapalo.

Mielipiteet ja muistutukset

Nähtävilläoloaikoina osalliset voivat esittää mielipiteitään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnos). Kaavaehdotuksesta voi tehdä kirjallisia muistutuksia.

Asukaskysely

Asukaskyselyn avulla selvitetään alueen asukkaiden ja yhteisöjen toiveita, tarpeita ja näkemyksiä hankkeesta. Kysely toteutetaan verkkokyselynä ja siihen on mahdollisuus vastata myös paperisena kyselynä. Kyselyssä käytetään sekä avoimia että monivalintakysymyksiä. Kyselystä tiedotetaan Kemminmaan kunnan nettisivuilla, lehti-ilmoituksella, Fortumin Kotapalon hankesivustolla sekä lähettämällä tiedote hankkeen lähialueen asukkaille 3 km etäisyydellä tuulivoima-alueesta ja 100 m voimaohjoreiteistä.

Yleisötilaisuudet

Hankkeen osayleiskaava laaditaan samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa. YVA-ohjelmavaiheen ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman yleisötilaisuus sekä YVA-selostusvaiheen ja kaavaluonnoksen yleisötilaisuudet järjestetään samanaikaisesti.

Ensimmäinen yleisötilaisuus järjestetään OAS:n ja YVA-ohjelman ollessa nähtävillä, keväällä 2026 ja toinen arviolta alkuvuodesta 2028. Lisäksi kaavaehdotusvaiheessa järjestetään vielä erillinen yleisötilaisuus. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia, ja niihin järjestetään myös etäosallistumismahdollisuus. Yleisötilaisuuksien paikat ja ajat ilmoitetaan kuulutuksissa.

Tilaisuuksissa kansalaiset saavat tietoa alueen kaavoituksesta ja arvioitavista vaikutuksista ja voivat tuoda esille näkemyksiään hankkeesta sekä vaikutusarvioinnista.

Yleiskaavoitukseen liittyy myös alueidenkäyttölain (AKL) mukaista viranomaistyötä. Viranomaisneuvottelut järjestetään kaavoituksen valmisteluvaiheessa ja tarvittaessa hyväksymisvaiheessa. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan työneuvotteluita.

Osayleiskaavan hyväksyminen

Yleiskaavan hyväksymisen toimivalta on kunnanvaltuustolla (kunnanhallituksen esityksestä). Hyväksymiskäsittelyn päätös liitteineen lähetetään tiedoksi Lupa- ja valvontavirastoon. Kaavan voimaantulosta ilmoitetaan myös Lupa- ja valvontavirastoon ja Lapin liitolle. Voimaantullut kaava-aineisto toimitetaan Maanmittauslaitokselle, kunnan rakennustarkastajalle sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille.

Kaavoituksen etenemisvaiheet ja kaavoituksen alustava tavoiteaikataulu on esitetty seuraavassa kohdassa. Aikataulu päivitetään työn edetessä.

5.3 Kaavaprosessin vaiheet

Vireilletulo ja OAS

- AKL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu alkuvuodesta 2026.
- **Kunnanhallitus päättää kaavan vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta sekä suunnittelualueen rakennuskiellosta.**
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan julkisesti nähtävillä 30 päivän ajaksi, jolloin osallisilla ja muilla kuntalaisilla on mahdollisuus ilmaista siitä mielipiteensä.
- Nähtävillä asettamisesta tiedotetaan sanomalehtikuulutuksin ja kaavoituksen Internet-sivuilla sekä kaava-alueelle ja sen läheisyyteen sijoittuvien kiinteistöjen omistajille ja asukkaille kirjeitse, mikäli osoitetieto on kunnan saatavilla.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat mielipiteet tulee osoittaa nähtävillä oloajan kuluessa kirjallisesti Keminmaan kunnanhallitukselle. Aloitusvaiheen aikana esitetyt mielipiteet koostetaan kaavaluonnoksen liitteeksi laadittavaan vastineluettelo.

Valmisteluvaihe (kaavaluonnos)

- Valmisteluvaiheessa järjestetään kaavahankkeeseen liittyvä viranomaisneuvottelu.
- Laaditaan kaavaluonnos ja liitteet, jotka käsitellään Keminmaan kunnanhallituksessa ja asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (AKL 62 §, MRA 30 §).
- Nähtäville asettamisesta tiedotetaan sanomalehtikuulutuksin ja kaavoituksen Internet-sivuilla sekä kirjeitse kaava-alueelle ja läheisyyteen sijoittuvien kiinteistöjen omistajille ja asukkaille.
- Nähtävilläoloaikana järjestetään kaavahankkeeseen liittyvä yleisötilaisuus.
- Pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta.
- Osallisilla ja muilla kuntalaisilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä nähtäville asetettavaan kaava-aineistoon liittyen. Mielipiteet tulee osoittaa nähtävilläoloajan kuluessa kirjallisesti Keminmaan kunnanhallitukselle.
- Valmisteluvaiheen aikana esitetyt mielipiteet ja saadut lausunnot koostetaan kaavaehdotuksen liitteeksi laadittavaan vastineluettelo.

Kaavaehdotus

- Ehdotusvaiheen aikana laadittava kaavaehdotus käsitellään Keminmaan kunnanhallituksessa ja asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (AKL 65§, MRA 19§).
- Nähtäville asettamisesta tiedotetaan sanomalehtikuulutuksin ja kaavoituksen Internet-sivuilla sekä kirjeitse kaava-alueelle ja läheisyyteen sijoittuvien kiinteistöjen omistajille ja asukkaille.
- Nähtävilläoloaikana järjestetään kaavahankkeeseen liittyvä yleisötilaisuus.
- Pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta.
- Osallisilla ja muilla kuntalaisilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä nähtäville asetettavaan kaava-aineistoon liittyen jättämällä muistutuksia. Muistutukset tulee osoittaa nähtävilläoloajan kuluessa kirjallisesti Keminmaan kunnanhallitukselle.
- Ehdotusvaiheen aikana jätetyt muistutukset ja saadut lausunnot koostetaan kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi vietävän kaavaehdotuksen liitteeksi laadittavaan vastineluettelo. Vastineluettelosta ja kaavaselostuksesta käy ilmi, miten mielipiteet, muistutukset ja lausunnot ovat vaikuttaneet suunnitteluun.
- Kaavaehdotuksen nähtävilläoloajan jälkeen järjestetään tarvittaessa AKL 18 §:n mukainen ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu.

Hyväksyminen

- Ennen kaavan hyväksymisvaihetta kunnanhallitus käsittelee kaavaehdotuksesta saadut palautteet ja palautteisiin laaditut vastineet. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn mielipiteeseen. Vastineet postitetaan joko kunnanhallituksen tai -valtuuston kokouksen jälkeen.
- Kaava-aineisto etenee kunnanhallituksen esityksestä valtuuston hyväksymiskäsittelyyn. (AKL 37§)
- Osayleiskaavan hyväksymisestä päättäminen kuuluu Keminmaan kunnanvaltuuston toimivaltaan.
- Osayleiskaavan hyväksymiskäsittelyn päätöksestä tiedotetaan sanomalehtikuulutuksin ja kaavoituksen verkkosivuilla. Hyväksymispäätös lähetetään tiedoksi niille muistuttajille ja viranomaistahoille, jotka ovat pyytäneet päätöstä tiedoksi muistutuksen tai viranomaislausunnon jättäessään. (AKL 67 §, MRA 94 §)

6. Yhteystiedot

Lisätietoja kaavoituksesta antavat:

KEMINMAA

Keminmaan kunta

Maankäyttöpäällikkö Hannu Juopperi
p. 040 731 4559
hannu.juopperi@keminmaa.fi
www.keminmaa.fi

PROJOPLAN

Kaavaa laativa konsultti

Projoplan Oy
Arkkitehti, YKS-415, Petri Tuormala
p. 040 575 61 07
petri.tuormala@projo.fi
www.projoplan.fi

Hankeesta vastaava

Kotapalon Tuulivoima Oy, Fortum
Hankekehityspäällikkö
Sisko Kotzschmar
044 7595 050
sisko.kotzschmar@fortum.com